

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poligráf

XXIV. évfolyam 4. szám - 2015. január 27.

Emlékeztető

az Iskolatanács 2014. december 9-i üléséről

Jelen voltak:

Osztályok	Diákok	Szülők
Dimenzió	–	–
káró	–	Fülöp Tamás, László Andrea
MárkA	–	–
Maszk	–	–
Guru	–	–
MáGia	Rozs Barbara	Rozs Gergely
Zserbó	Fülöp Dániel	Darányi Zsuzsa
DolcEVita	–	–
ZÓNA	–	–
SZ-es	–	–
JOKER	Iványi Tamás	–
VaGabond	–	Mentler Gyula
CarpediM	Fazekas Mátyás	Csikós Dániel
L-ME	–	Varga László
NOVA	–	–
Deja Vu	Szász Nikoletta	–
HaRibo	Tremmel Márk	–
MannA	–	–
Tanerők	Fancsaliné Nagy Marianna, Fehér Márta, Gáti Emese, Hartmann Ibolya, Matejka István	

Levezető elnök: Mentler Gyula

Napirendi pontok:

1. Egyebek (Hartmann Ibolya)
2. Az IT döntéshozási mechanizmusának hatékonyabbá tétele
3. Szalagavató – diákok és szülők bevonása a szervezésbe, egységes meghívó
4. Filmklub és elsősegély szakkör/önképzőkör
5. A természetismeret és közgazdaságtan órák újragondolása a végzős évfolyamon
6. A diákok véleménye a tanári értékelés módjáról – a korábbi felmérés ismertetése
7. A tavalyi utolsó (2014. június 3-i) IT-ülésem hozott döntés legitimitása és hatása

1. Egyebek:

- Az iskola nevében megköszöntük a Nyílt napon részt vevő szülők közreműködését. Varga László, a résztvevők egyike elmondta, hogy alapvetően felkészült szülők érdeklődtek, nem „véletlenül” jöttek a Politechnikumba, hanem tudatosan választották a szelémisége és a személyiségfejlesztő hatása miatt.
- Az előző IT-n elhangzott Internethasználat és a digitális technikák fejlesztő hatásai a Politechnikumban témakörben bekövetkezett változásokat Tremmel Márk foglalta össze. Kitérnő lehetőséget jelenthet, hogy december 4. óta az Office 365 ingyenesen elérhető a közoktatásban részt vevő diákok (később a tanárok) számára. Elhangzott javaslatként, hogy egy munkacsoport foglalkozzon azzal, hogyan tudná az iskola kihasználni ezt a lehetőséget, mérlegelve azt is, hogy az ingyenes elérhetőség jelenleg csak egy évig garantált.

2. Az IT döntéshozási mechanizmusának hatékonyabbá tétele

Mentler Gyula javaslata az IT működésének hatékonyabbá tételére látható az alábbi táblázatban:

IT-döntéshozatali séma

A kérdés előterjesztése			
Bev.	Szakmai, pedagógiai, ill. elsősorban gazdasági kérdés-e?		
	Igen	Az illetékesség hiánya, az illetékes döntéshozóhoz irányítás	
	Nem	Kíván-e az IT döntést hozni?	
		Nem	A döntéshozó kijelölése, felelős, határidő
Vita	Igen	Az előterjesztő ismerteti a megoldási javaslatait	
		Alternatívák ismertetése	
		IT-tagok kérdései, érvei	
		Akar-e az IT a jelen ülésen dönteni?	
		Nem	Elnapolás; a további előkészítésért felelős kijelölése, határidő
Döntés	Igen	A határozati javaslat kimondása, szavazás	
		Nem	A döntés kimondása, jegyzőkönyvvezés
		Igen	A döntés kimondása, végrehajtásért felelős, határidő

A logikusan felépülő modell a döntési helyzetekben jelent segítséget. Az IT 27 szavazati joggal rendelkezett, nem volt szavazásképes. Az eredményes működés érdekében egyhangú szavazással döntéskényszernek minősítettük a helyzetet és az IT újjáalakult. Az előterjesztést 26 igen, 0 nem szavazattal és 1 tartózkodással elfogadtuk. Elfogadtuk a kérdések előzetes, írásos előterjesztésének feltételét. Abban az esetben, ha nincs írásos előterjesztés, akkor az IT-n is előkerülhet a téma, csak mindig legyen egy felelős személy, aki előterjeszti.

27 igen szavazattal egybehangzóan elfogadtuk, hogy ezentúl ha döntéshozási kényszerbe kerül az IT, akkor ezt a sémát fogjuk követni. Mindannyian támogattuk a felszólalások előzetesen megbeszélt időkorlátozását.

3. Szalagavató – diákok és szülők bevonása a szervezésbe, egységes meghívó
Szász Niki elvállalta, hogy ír egy előterjesztést, javaslatot, hogy legyen egy egységes, úgy nevezett „polis” meghívó, egy sablon, amelyet ezután minden osztály használhatna szalagavató meghívóként, ezzel kiküszöbölve az évről évre újból felmerülő problémákat és nézeteltéréseket. Felvetődött a helyszín kérdése is, amelynek megvalósítása anyagi vonzattal is jár.

Az IT egybehangzó véleménye 27 igen szavazattal, hogy nem kíván döntést hozni a kérdésben, Niki írja meg a javaslatot, amit az IT diákképviselői vigyenek vissza az osztályokba és ezután beszéljünk róla érdemben.

4. Filmklub és elsősegély szakkör/önképzőkör

A filmklub hamarosan elindul önképzőkör formájában. Három diákszervező és két segítő tanár fog gondoskodni a polis diákok péntek délutáni szórakoztató „mozizásáról”. Nemcsak a film megnézése, de utána a vélemények, a leszűrt tapasztalatok és érzések is fontosak lesznek, Márk szavait idézve: „egy jó filmről nagyon sokat lehet beszélni”.

Elsősegély témakörben sok IT-tag szülőltől érkezett felajánlás és javaslat. Az IT 27 igen szavazattal arra az álláspontra jutott, hogy felkérjük a KB-t, nézzen utána, milyen feltételei vannak annak, hogy a diákok által elvégzett elsősegély tanfolyam államilag elismert, a jogosítvány megszerzéséhez is felhasználható legyen. Gáti Emesét kértük fel a téma felelősének, a felek összekötőjének. Határidő: 2015. február 10.

5. A természetismeret és közgazdaságtan órák újragondolása a végzős évfolyamon

Az IT megállapította, hogy ez szakmai, pedagógiai kérdés, amelyen az érintett munkacsoportok jelenleg dolgoznak, de a későbbiek folyamán nagy érdeklődéssel vitatnánk meg a témát.

6. A diákok véleménye a tanári értékelés módjáról – a korábbi felmérés ismertetése
Kicsit hosszabban beszélgettünk erről a témáról. Az értékelés nem csak a tanároknak fontos, a jelenlévő diákok is úgy nyilatkoztak, hogy ez egy remek lehetőség a Politechnikumban, és szomorú, ha egy diák nem ismeri fel ezt, és nem él az értékelés lehetőségével.

Azt is többen említették, hogy visszajelzést várnak a szöveges értékelésekre – legalább osztályszinten – akkor is, ha az értékelő diák anonim maradt.

Évekkel ezelőtt nyilvános volt az értékelések eredménye, megjelent a Poligráfban is, ver-

seny zajlott a tanárok között, ami lehet, hogy nem volt igazságos mindenkivel, de ösztönzően hatott a diákokra.

Összegzésként: kicsi a hajlandóság a diákokban a tanári értékelések megírására három ok miatt:

- apolitikusak, nem élnek a lehetőségeikkel
- nem változik semmi, bármit is írnak
- nem kapnak visszajelzést, így értelmetlennek találják.

7. A tavalyi utolsó (2014. június 3-i) IT-ülésen hozott döntés legitimitása és hatása Idő hiányában csak felületesen érintettük a témát. Kérdés, hogy létezhet-e olyan döntéskényszer, ami egy szervezet saját megfogalmazását, definiálását befolyásolja. Ám az is egyértelműen megfogalmazódott, hogy ha kétharmados jelenléthez ragaszkodnánk, akkor szinte soha semmiben nem tudnánk döntést hozni. Az előző tanév májusában már bekerült a téma az IT ülésre, külön kértük, hogy a következő alkalomig mindenki olvassa el az előterjesztést, foglalkozzon vele. Ennek ellenére alacsony maradt a részvétel. Felvetődött, hogy azok, akik soha nincsenek jelen az IT-üléseken, mondjanak le szavazati jogukról, ezzel talán csökkenthető a szavazóképtelenség miatti újralakulás. Esetleg az osztályoknak ne legyen kötelező jelöltet állítani, vagy legyen számon kérhető az IT-képviselő távolmaradás esetén. Egy másik javaslat szerint ha egy osztálynak nincs szülő IT-képviselője, legyen átadható a szavazati jog akár egy diákképviselőnek is. Lehet, hogy a pozitív motiváció, pl. arányos Soroló pont is eredményre vezetne. Megállapodtunk, hogy gondolkozunk januárig, és mindenképp visszatérünk a témára.

A következő alkalom 2015. január 13-a, amikor a tanári oldal lesz a levezető.

Mindenkinek kívánunk jó pihenést, szép és békés ünnepeket!

2014. december 25.

Fancsaliné Nagy Marianna és Hartmann Ibolya

Emlékeztető az Iskolatanács 2015. január 13-i üléséről

Jelen voltak:

Osztályok	Diákok	Szülők
Dimenzió	Szokoly Anna	–
káró	–	László Andrea,Zentai Violetta
Márka	Kunert Mandula	Puskás Andrea
Maszk	Bregyán Sára	Gábor Zsuzsanna
Guru	–	–
MáGia	–	Rozs Gergely
Zserbó	–	Rozgonyi Emese
DolcEVita	Königsberger Richárd	–
ZÓNA	Tótfalusi Péter	Várnai Tünde
SZ-es	Mohácsi Júlia	–
JOKER	Iványi Tamás	Balázs Magdolna
VaGabond	–	Mentler Gyula
CarpediM	–	Domokos Mária
L-ME	–	Varga László
NOVA	–	–
Deja Vu	Szász Nikoletta	–
HaRibo	–	–
MannA	–	–
Tanerők	Fehér Márta, Hartmann Ibolya, Diósi Alojzia	
Vendég	Egerváry Gergely rendszergazda. Pintér Zsolt közgazdaságtan-tanár	

Napirendi pontok:

1. A szavazás rendje az IT-ben
2. A pedagógiai vezető éves munkatervének véleményezése
3. Az ingyenes internethasználat kérdései
4. A tanulók tanári értékelésének átalakítása

1. A szavazás rendje az Iskolatanácsban

A szervezetfejlesztők előterjesztéséből egy olyan kérdés maradt, amelyet az Iskolatanács nem döntött még el, ez pedig az SzMSz 16. pontjának módosítása a döntésképeségről és a szavazás rendjéről.

A szülői oldal részéről Mentler Gyula és Rozs Gergely előterjesztése alapján módosítást szavaztunk meg:

Amennyiben olyan kérdés kerül az Iskolatanács elé, amely sürgős döntést igényel, azaz nem napolható el a következő ülésig (ezt a helyzetet döntéskényszernek neveztük), akkor is érvényes a szavazás eredménye, ha a tagok 2/3-a nincs jelen, hiszen az Iskolatanács döntéseit általában egyszerű többséggel hozza (50%+1 szavazat). Ha olyan súlyú az ügy, amely 2/3-os döntést igényel, erről előzetesen szavazunk. A korábban elfogadott levélszavazás lehetősége ebben a módosításban sem változik.

Mentler Gyula felvetette, hogy amennyiben a tanári oldal képviselői közül többen hiányoznak, sérül az oldalak közötti egyenlő szavazati arány elve. Lehetséges megoldás, hogy a jelen levő tanárok „vegyék át” a hiányzók szavazatait, azaz mintegy a nevükben szavazhassanak. Ennek a problémának a megvitatását és megoldását elnapoltuk, némi gondolkodási időt hagyva magunknak.

Hartmann Ibolya felvetette, hogy általában nehézséget jelent, hogy egyes osztályok szülő- és diákképviselői rendszeresen hiányoznak az ülésekről. Van olyan képviselő, aki ebben a tanévben még nem jelent meg. Ezért Ibolya levelet fog írni az érintett osztályok osztályfőnökeinek, kérve őket, hogy segítsenek a probléma megoldásában, és ha szükséges, ezek az osztályok válasszanak új képviselőket.

2. Diósi Alojzia pedagógiai vezető éves munkatervének véleményezése

A munkatervvel kapcsolatban elhangzott néhány kérdés és felvetés.

Felmerült, hogy mi az oka az érettségi utáni politechnikumi szakképzés megszűnésének. A válaszban elhangzott, hogy a fő ok a Szakképzési Törvény számunkra kedvezőtlen változása. De szándékaink szerint a szakképzéseket nem véglegesen szüntettük meg, hanem csak átmenetileg, amíg a törvényi szabályozás újra lehetővé nem teszi az indításukat.

A témahetek megújításáról szóló tervekhez kapcsolódva a szülői oldal képviselői újra elmondták, hogy nagyon támogatják a szülők szakértelmének felhasználását, aktív részvételüket a témahetek programjainak megszervezésében, lebonyolításában. Ennek kapcsán elhatároztuk a Szülői Heló felújítását, adatbázisának aktualizálását. Erre felkértük Rozs Gergelyt.

A stratégiai kérdések között szerepel a nyelvi előkészítő év korrekciója, átgondolása is. A diákképviselők közül néhányan (Mohácsi Júlia, Iványi Tamás, Königsberger Richárd, Tótfalusi Péter) vállalták, hogy közvélemény-kutatást rendeznek a nyelvi évet már elvégzett diákok körében, és tapasztalataikat ismertetik az IT következő ülésén.

3. Az ingyenes internethasználat kérdései

Egerváry Gergely rendszergazda az esetleges bevezetés technikai feltételeiről, nehézségeiről tájékoztatott bennünket. Hangsúlyozta, hogy fontosnak tartja azokat a pedagógia problémákat is, amelyeket a wifi-használat felvet.

A képviselők között beszélgetés alakult ki a pedagógiai kérdésekről, valamint arról, hogy jelent-e a többi iskolával összehasonlítva lépéshátrányt, lemaradást, ha diákjaink számára nem biztosítjuk a szabad internet-hozzáférést.

Az automatikus regisztrálás lehetősége rövid időn belül elérhetővé válik, s ezzel megnyílik a lehetőség a diákok számára is a wifi-használatra, amennyiben az iskola pedagógiai szempontból ezt fontosnak tartja.

Azt viszont csak a gyakorlat tudja eldönteni, hogy mennyire bírja a jelenlegi technikai felszereltség az osztálynyi terheltséget azonos (iskolai), illetve eltérő (saját) eszközhasználat esetén.

Ezért felvetődött, hogy önkéntes osztályok néhány teremben teszteljék a rendszert.

4. A tanulók tanári értékelésének átalakítása

Korábbi elhatározásunkat megvalósítva, a legutóbbi tanári értékeléskor megkértük a diákokat, hogy töltsenek ki egy rövid kérdőívet: véleményezzék az értékelés szempontjait, kitöltésének módját, tegyenek változtatási javaslatokat. Kb. 300 tanuló élt ezzel a lehetőséggel. A véleményeket összegeztük, az előző tanévben készült felmérés eredményei mellé tettük és a közeljövőben továbbítjuk a Szakmai Bizottmánynak.

Úgy gondoljuk, hogy nagy segítség lenne, ha egy mérésekben jártas szakember hozzászólna az értékelés szempontjaihoz, módszertanához. Kértük az IT tagok segítségét ilyen szakember megtalálásában.

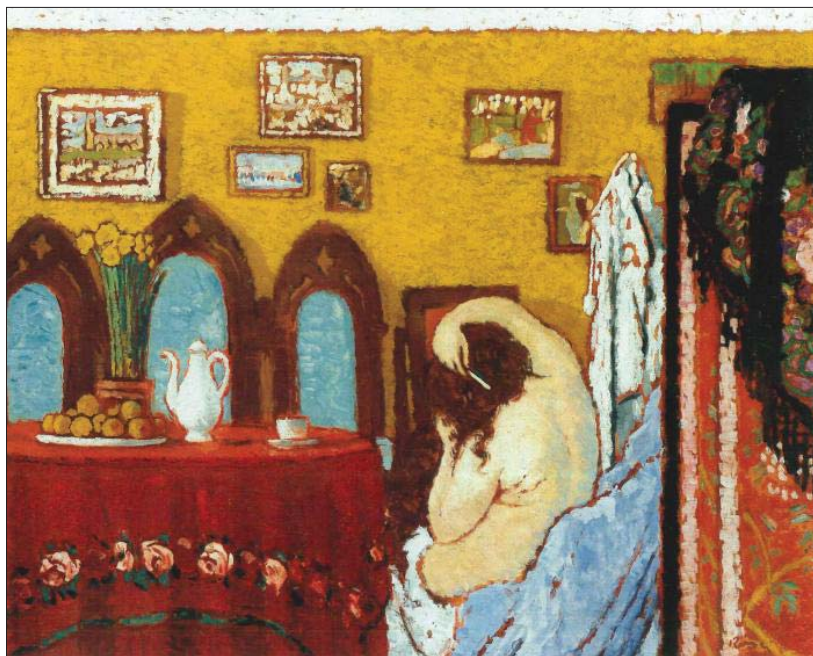
Elhatároztuk, hogy a diák-képviselők osztályaikban beszélgetést kezdeményeznek arról, hogy a diákoknak milyen elképzeléseik, igényeik vannak az értékelést követő tanári visszajelzésekkel, reflexiókkal kapcsolatban.

A következő találkozó: március 10.

Levezetők: Mohácsi Júlia, Iványi Tamás és Königsberger Richárd lesznek.

2015. január 21.

Fehér Márta és Hartmann Ibolya

Iskolabírósági hírek

Visszahívás

Időpont: 2014. 12. 16.

Bírók: Kósa Gabriella szülő, Várkonyi Hanna diák, Surányi Anna tanár

A panaszolt: egy tizedikes tanuló

A panaszosok: az osztályfőnökök

Résztevők: panaszolt és egy vendég

Előzmények: Az előző tanévben a panaszoltat bepanaszolták osztályfőnökei, mert túl sokat hiányzott az iskolából. A következő határozat született: 02-28/2013/2014. számú határozat: Az Iskolabíróóság döntése szerint a panaszolt a felfüggesztett kizárás fegyelmi fokozatot kapja, melynek hatálya 2015. január 15.

A bíróság a következő **határozatot** hozta: 3-420/2014/2015. számú határozat: Az Iskolabíróóság döntése szerint a panaszolt a szigorú megrovás fegyelmi fokozatot kapja, melynek hatálya 2015. március 10.

Ezen kívül a diáknak 2015. februárban visszahíváson kell megjelennie.

2015. január 5.

Az Iskolabíróóság nevében Surányi Anna

Késések, órai viselkedés

Időpont: 2015. január 13.

Bírók: Várkonyi Hanna diák, Csörgő Gábor szülő, Kapi Márton tanár

A panaszolt: egy kilencedikes tanuló

A panaszosok: az osztályfőnökök

Résztevők: az egyik osztályfőnök (panaszos), a panaszolt, a panaszolt édesanyja.

Előzmények: a tanulót osztályfőnöke panaszolta be, amiért késéseivel, illetlen és tiszteletlen viselkedésével rossz hatással van a tanórákra, tanárait, diáktársait zavarja. Agresszióját általában verbálisan, olykor azonban fizikai úton vezeti le. Az egyre elmérgesedő helyzet miatt kérték az

osztályfőnökök az Iskolabíróóságot, segítségünk a helyzet megoldásában.

Határozat: Az Iskolabíróóság döntése szerint a panaszolt a figyelmeztetés fokozatot kapja, amelynek hatálya 2015. június 15. Továbbá az öt tanító tanárok határozzák meg, hogy az adott órán hova és hogyan kell ülnie. Két írásos feladatot is be kell adnia 2015. 02. 06-ig a diáknak, mindkettő terjedelmének el kell érnie az A/4-es oldalt:

1. Az egyik panaszossal kialakult konfliktust a saját, a tanár és a véletlen nézők szemszögéből kell leírnia.
2. Egy fogalmazás írása a piszkálás témakörében. Nincs meghatározva, hogy milyen történetet kell leírni, inkább a beleélés és a sok szemszögéből való megközelítés a lényeg.

Ezen kívül nem jelöltünk ki visszahívásra időpontot, ha probléma lesz, akkor viszont újabb iskolabíróósági tárgyalást helyeztünk kilátásba.

Indoklás: Az Iskolabíróóság méltányolta, hogy a tavalyihoz képest javulást láttak a tanárok, de úgy vélték – és a panaszolt meg is erősítette ezt –, hogy egy kisebb nyomás hatására sokkal többet is kihozhatna magából.

Budapest 2015. január 14.

Időpont: 2015. január 20.

Bírók: Pinke Petra diák, Gyalog Eszter szülő, Kapi Márton tanár

Reggeli késések

A panaszolt: egy tizedikes tanuló

A panaszosok: az osztályfőnökök

Résztevők: az egyik panaszos osztályfőnök, a panaszolt, a panaszolt édesanyja.

Előzmények: a panaszoltnak évről évre problémát jelent reggel pontosan érkezni az iskolába. Idén csak a késésekből származó igazolatlan óráinak száma meghaladja az ötöt. Ezért és mert ezen az osztályfőnökeivel történő egyeztetések hatására sem történt javulás, kérték, hogy az Iskolabíróság segítségével próbáljunk megoldást találni a problémára.

Határozat: Az Iskolabíróság döntése szerint a panaszolt nem kap fegyelmi fokozatot, viszont ha továbbra sem észlelünk javulást, visszahívást alkalmazunk.

A diák a következőket vállalta:

1. Igyekszik minden nap pontosan beérni.
2. Vezet egy kis füzetecskét, naplót, melybe a hét minden napján beírja, hogy mikor ért be, és azt a hét végén hetente összeadja, majd pedig hozzáadja az eddigiekhez.
3. Péntekenként az egyik osztályfőnöknek megmutatja a füzetet.

Indoklás: Az Iskolabíróság azért nem adott fokozatot, mert úgy véli, nem büntetéssel lehet elérni a kívánt hatást, viszont úgy éreztük, hogy a panaszoltnak az lesz a legjobb, ha látja, hogy mennyi késést gyűjt össze.

Testkultúra-órai hiányzás

A panaszolt: egy kilencedikes tanuló

A panaszos: a testkultúrátanár

Résztevők: a panaszos, az egyik osztályfőnök, a panaszolt.

Előzmények: a panaszoltnak minden évben visszatérő problémája a testkultúra-órákon való részvétel. Tavalyelőtt és tavaly is volt iskolabírósági tárgyalása, melyeknek – ezek szerint – nem volt hosszú távú hatása. A 66-28/2013/2014 ügyiratszámú, tavaly lezajlott tárgyaláson vállalt feladatokat nem csinálta meg, és a 2014/2015-ös tanévben is nagyon hamar elérte a maximális felszerelési hiányt testkultúra tantárgyból.

Határozat: Az Iskolabíróság döntése szerint a tanuló a felfüggesztett kizárás fokozatot kapja, amelynek hatálya 2015. június 15.

Továbbá a következőket vállalta:

1. Minden testkultúraórán átöltözve és aktívan vesz részt.
2. A hétfőnként tartott röplabda szakkörön év végéig részt vesz.
3. Az iskolában kosárlabda háziversenyt szervez és bonyolít le.
4. Az iskolában kosárlabda szakkört tart heti rendszerességgel év végéig, és az edzés anyagát előtte a testkultúrátanárral egyezteti.

Az Iskolabíróság 1 hónap múlva visszahívja a feleket!

Indoklás: Az Iskolabíróság azért emelt fokozatot, mert úgy érezte, hogy a diák nem érezte tettének súlyát és következményeit. A vállalt feladatok sporttal, mozgással kapcsolatosak és a panaszolt maga ajánlotta fel őket.

Budapest 2015. január 22.

Kapi Márton, iskolabíró

Gluténmentes vers

Nehéz így az élet, de most már megszoktuk,
 Ezt a dolgot bizony nem mi választottuk.
 Könnyebb is lehetne, de nem figyelnek oda,
 Ha valaki megérti, már az is nagy csoda.
 Lisztérzékeny vagyok, mondom háromszázszor,
 Érkeznek a kérdések, mint a nyári zápor.
 Hát akkor mit ehetsz? Jaj, te kis szegény.
 És jön az általam már rég megírt regény...
 Kezdem a mondókámat, már kívülről szavalom,
 A hallgató elméjét sokszor megzavarom.
 Nem érti a lelkem, mit árt egy kis adag.
 Ilyenkor az agyam már duplájára dagad.
 Az a morzsa nekem olyan, mint a méreg,
 Így mondom, barátom, hátha ezt megérted.
 Kicsi vagy nagy adag, oly mindegy számomra,
 Egy aprócska ropi is kiküld a zátonyra.
 De nem csak a kenyér ám az én ellenségem,
 Minimálisra csökkent így az eleségem.
 Sonka, joghurt, csoki veszélyforrás lehet,
 Egy lisztérzékeny ember csak gluténmentest ehet.
 Azt meg hol kapni? Ez ám a nagy kérdés!
 Ráférne a vendéglátókra egy kis továbbképzés.
 Egy lisztmentes süti még nem lesz gluténmentes,
 Ezt nem tudja más sajnós, csak a sok bennfentes.
 Figyelj oda, kérlek, mit eszel mellettem,
 A kenyeret direkt a túloldalra tettem.
 A gluténmentes menüt csak tiszta tányérra tedd,
 És az én ebédem elkülönítését se feledd.
 Ne kínáld meg keksszel, mert megfájdul a szívem,
 Ne haragudj meg, ha azt mondom, nem kérem.
 Ne bánts meg vele, hogy ez csak kényeskedés,
 Hiszen az okoskodás most, hidd el, édeskevés.
 Így is nehéz nekem, ne tedd nehezebbé, kérlek,
 Ha megyek valahova, sokszor örülök, ha élek.
 Megtömöm a táskám, hogy tudjak mit enni,
 Nem tudok a kisboltban egy zacskó kekszvet venni.
 Jólesik, ha gondolsz rám és gluténmentest veszel,
 A szememben tisztaelkű, kedves ember leszel.
 Nyolcvan forint egy gluténmentes kukó a Sparban,
 És én ettől már úszom a nagy boldogságban.
 Hogyha már kapiskálsz, mi a helyzet velem,
 Akkor örülök, mert itt van a győzelem!
 Most, hogy ilyen jól elbeszélgettünk,
 Azt hiszem, barátom, nagyon jóba lettünk.

Építkezés

Keletlenül caplatok a koszos, kutyaszáros járdán. Repedéstől repedésig, nyögve a könyvek és az kiegészítő feladatlapok súlya alatt. Kellemetlen, felhős a reggel, nyűgös levegőjű, ködös. Persze később aztán majd hét ágra süt a nap, mikor már bent poshadunk, de úgy, hogy lerohasztja rólunk a pólót is. Kivéve, ha megint az alagsorba kerülünk, mert akkor meg majd' odafagyunk a székhez. Tökmindegy, én hidegben-melegben pulóvert viselek, satnya testem nem kirakati dísz, sem pedig installáció, hogy véleményezzék.

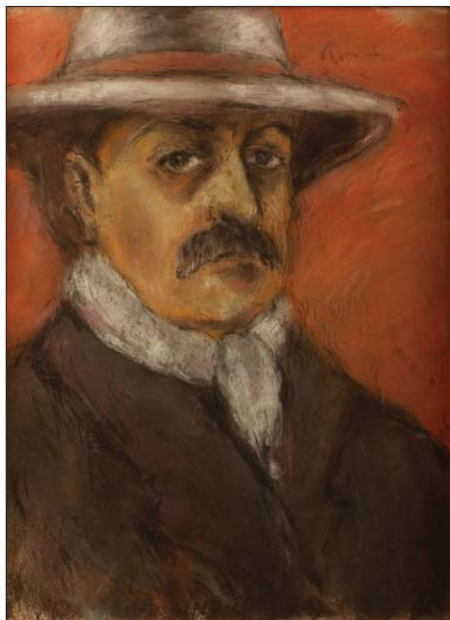
Megigazítom a szemüvegem (megint elgömbült a rohadt szára, most majd negyedórán keresztül szórakozhatok vele, míg nem lesz újra normális a látképem), mély lélegzetet veszek, aztán futólépésben folytatom.

Elkéstem. Az új buszmenetrendek pont úgy lettek összeállítva, hogy az, aki a megállótól mindössze ötven méterre lakik, a triviális reggeli virsaszt és az istenadta kék-fehér négyzettábla közelségén érzett elbizakodottság miatt lekésse a korai járatot, ami automatikusan megvonja tőle a reggeli vásárlásának, ülőhely találásának lehetőségét is. Indulhatnak a későbbi, a csúcs utáni járatokkal, de az már komoly szerencsejáték, hisz az üres utak ellenére is keresztbe tehet nekünk egy önkényes jelzőlámpa. A folytonos átszállások, a metrókocsikat visszatartható utasok vagy a szerelvények szinkronizálatlan, feltorlódáshoz vezető közlekedtetése is plusz perceket von el szűkös időmből. Néha kifizettetném tandíjam egy részletét a vezetőkkal, másszor pedig az iskolát kötelezném szerződés kötésére a közlekedési vállalattal.

A lényeg, hogy elkések, ha csak nem mondok le a reggeli kávémról, vagy nem bízom a szüleimre a kutya kivitelét a kert-

be. Ma reggel is elszökött, de még sikerült a kertben elkapnom, közben jól bevágtam a térdemet, amikor tigrisugrással megragadtam a grabancát, és a sárral befedett beton kocsifeljárón landoltam, azt gondolván, hogy csak sáros föld. Az ok e mögött a mutatóvány mögött apám, akinek sikerült akkor megszólítania, hogy valami roppant fontosat közöljön velem, félreg tizenkilenc éves kisfiával, ami annyira fontos, hogy neki, a hetvenéves, háborút megjárt civilnek kutya kötelessége megakadályozni, hogy a dolgomat végezhessem, mikor pont ő az, aki (amúgy jogosan) erre kötelez.

Persze, mikor szóvá tettem (üvöltve, mert a kutya után futottam), még neki állt följobb. Persze igaza van, nem kellett volna nyitva hagynom a kaput, de akkor is, mégis mit hitt, mit csinálók a vizes lábossal a kezemben? Harmatot gyűjtök?

***

Beérek a kapun, fölmegeyek a csorbulófélben lévő lépcsőn, keresztül a titkárságon (az új titkárnő egy kicsit helyre teszi a kedvem, értsd: nem tol le, csak figyelmeztet, hogy késtem), és fel, fel a kétemeletnyi lépcsőn, ami nekem – született lakótelepi gyereknek – négy emeletnek tűnik. Hiába költöttünk kertes házba, az új berendezkedés inkább elidegenített, mintsem összehozott volna másokkal, korombeliekkel. Panelházi gyermekéveimet már elsirattam, és tudtam, hogy szüleim ambivalensek a régi lakással kapcsolatban, szóval minnek felhánytorgatni. Az ottani iskolák úgyis borzalmasak, ahogy az egyik barátom bebizonyította: egy évet vesztett, annyira elidegenítették osztálytársai. Hasonló volt nekem is az első egy-két (három-négy) évem az új iskolában, de meg lehet szokni – csak meg kell várni, amíg az osztálytársak elég érettek lesznek ahhoz, hogy ne csak egyénenként, a hierarchia-hormontól ittas közege kívül lehessen velük beszélni. Átvágva ezen az oldalára állított hodályon, végre megérkezem a termünkhöz. Diák benyit, olyan csöndben, ahogy lehet, tanár megáll, teljesen fölöslegesen megakasztva az óra menetét (valahogy nem tűnik fel neki, hogy a csöndben belépő diák esetében a menet még mindig teljes mértékben hozzá igazodik), kínos helyzetbe hozva a diákot (a szofisztikált nevelési módszer nem rendez nagyobb jelenetet, és a hatást is eléri). Következik az iskola munkahelyhez való hasonlítása (mintha minden tanár azt hinné, hogy nyolcórás irodai munkát fogunk végezni – rossz előjel). Diák leül, tanár ott folytatja, ahol abbahagyta (teljesen fölöslegesen).

Eltelik egy óra, kettő, a büfé minden szünetben megközelíthetetlen, a másik

az ebédszünetig nincs rendszeren feltöltve, mégis áll a sor ott is. Apatikus hangulat, nyomott tömeg, általános közgyűlölet – legalábbis ez tűnik föl nekem mind a buszon, mind a metrón, mind a tereken és aluljárókban, és persze az iskolában, csak ott burkoltabban – a szűk hely által kierőszakolt társadalmi lét megköveteli a kommunikációt, az pedig a valódi érzések és érzelmek tompítását, eufemizálását.

Semmi gond, a való élet még ilyenebb, főleg a megjósolt irodai munkahelyen.

Színpadiasan üres értelmiségi témák, csak egy-egy pragmatikusabb (értsd: prolibb) emberrel lehet őszintén beszélni, eszmecserét folytatni. Ők értékelik a tudásomat, értékelik, hogy akár szakszavakkal fogalmazom meg azokat a gondolatokat, amelyeket ki akarnak fejezni. Értékelik, hogy olvasott vagyok és ezt fölényesség nélkül megosztom, és egyáltalán, értékelik, hogy nem nézem le őket, mint ahogy teszem nagy titokban a többi intellektuel hipster-jampival.

Az épületet éppen átépítik. Felújítják. Toldozzák-foldozzák. A munkások igazi emberek, sőt, igazi magyarok: derék, víg kedélyű, a víg kedélyt kötelességszerű depresszióval magukba fojtó, szakértelemmel dolgozó, de halogató, rasszista, de megértő, egészséges dohányzó emberek. Arcukból kiolvashatatlan mind az elismerés, mind a megvetés, amit a munkájuk tárgyául szolgáló épület iránt éreznek. A munka persze elcsúszott – nyáron már meg kellett volna lennie, de csak most, a tél és a félév közeledtével kezdődik látványos, fontosságukat propagáló hajrázás. Nem becslöm le őket, és tériszonyosként nem is irigylem a munkájukat, de akkor is, miért pont felettetés közben kell fűrni-faragni? Lehet, hogy titokban karhatalmi

ügynökök, és céljuk az iskola eredménytelenné tétele? Ki tudja?

Tanárokat, diákokat egyaránt idegel az építkezés. Persze jó, hogy végre történik valami változás, hogy megjavítják a borzalmas szigetelést, amitől eddig bőszen szökött ki telente a meleg, és a túlhevült radiátorok szinte csak az utcát fűtötték.

De már kerengenek azok a szakvélemények is, hogy a munkások rosszul végzik a dolgukat, kihagyják az ablakkeret körüli szigetelést a gyorsabb munkavégzés érdekében. Tehát az felújítás csak ront helyzetünkön. No persze van, aki váltig állítja, hogy jót akarnak. Naná, hogy jót akarnak, de kinek? Mi célból? Milyen indíttatással?

Sok tanár már más terembe költözne, de minék, hiszen szinte mind krétapóros és festékszagú, vagy ha nem, majd az lesz. Egyes pedagógusok még a más iskolába való eltávozást is fontolgatják, de csak úgy cinikusan. Van persze, aki amúgy lélegett, nemcsak az iskolából, hanem a pályáról is – hisz a tudást gyarapító foglalkozások egyre kevésbé érik meg a tudást átadni szándékozóknak. Aki marad, annak meg küzdés az élete, nemcsak az építkezés miatt, hanem a különböző munkacsoportok viszállyai, érdekszövetségei és tagoldásai miatt.

Nem irigylem őket sem. Nem irigylek én senkit, rég rájöttem már, hogy jobb, ha az ember eszét-lelkét a sutba vágja a nap java részében. Persze ennek a megoldásnak nincs jövője, de legalább nem kényelmetlen.

***

Végre, művészetóra. Feleltetés. A halálsor összehúzza magát. Tudom jól, a követelmények az év végi nagy elszámoló vizsgákon még embertelenebbek, mint ezek az egyszeri, önbecsülés-romboló teszt kivég-

zések, mint ahogy azt is tudom: erről fog szólni ez az év. Meg az ezt követő összes többi év is: a kegyetlenségről.

Mert bár az állat kegyetlen, kegyetlenség mögött ösztön áll, nem kék vagy gyűlölet, a kivégzés vad és küzdelmes a dzsungelben, nem hideg és gépies, és az állatok számára nem gombnyomásra történik a kihalás. Emberség ez, mely a gyűlöletet a bolygó minden lakója között szétszítja, hisz a gyűlölet mindenhol ugyanolyan, csak az indíttatás és a belekevert őrzőngő harag mértéke tér el. Ugyanakkor a szeretet és a szerelem mind ugyanolyan – ezt a csodát azonban senki sem osztja meg. Testi vágyakon túl nem ér a szolidaritás sem ember, sem állat között. Fukarok vagyunk, és ebbe jogosultak belebukni.

Mondja kedves tanárnőnk, mennyire szenved a szállóportól, a gyógyszer szinte már úgy szedi, mint cukorbeteg az inzulint cukrász-kiállításon. Csevejbe fullad egy újabb óra, tulajdonost cserélnek magánélmények, vélemények és összeesküvés-elméletek. Nincs már idea, ami kötelezne, amiben hinni lehetne, nincs már vallás, ami összefogna. Mint ahogy a dal is mondja:

„...Olyan korszakban élek e földön, mikor az utolsó eszme is romba dőlt,

Olyan korszakban élek e földön, mikor az utolsó álom is összetört...”

És ezt nagyon jól ki lehet használni. Csak el kell intézni, hogy a hatalom ne csak eszköz, hanem végcél is legyen. Ahol a katonai parancs megbukott, ahol a tekintélyt lerombolták, és ahol az ember már nem kér a személyiség adta erényből és bölcsességből, ott a bürokrácia végzi el a piszkos munkát. Mi pedig idomulunk az építkezéshez, a vizsgákhoz, a tanárokhöz, egymáshoz, a világhoz...

Kinézek az ablakon. Odakint ugyan-
 ez megy. Folyik a monolitikus építkezés,
 mely az apátia ködéből emelkedik majd
 ki, hogy saját nagyságát mutatva bizony-
 gassa, milyen magasán is van mindenki
 és minden. Nagyravágyó, nagyzóló, arro-
 gáns, hivalkodó, hazudozó, aljas, gerinc-
 telen féreg, de mégis sikeres, a társadalmi
 parazita mindenedet!

Mert amíg hülye van, és nem büntetik,
 addig ilyen könnyen lehet. Pedig igazán
 megtanulhatnánk már, hogy láncainkat
 csak mi magunk vethetjük le, más nem
 teszi meg helyettünk, legfeljebb ígéreti.
 A koszt is csak mi tudjuk majd magunk-
 ról lemosni, de az, hogy tiszták vagyunk,
 nem csak a mi megállapításunktól függ.

Az iskola falán rengeteg a lyuk, a srap-
 nelnyom, a törött dísz, az elégtelenül le-
 hullott giccs. De nem foltozzák be, mert
 „történelmi emléképület”. Ez a baj, hogy a
 hibákat éltetjük emlékként, de nem javít-
 juk ki, hogy utána továbbmehessünk. In-
 kább hitegetjük magunkkal: „nem is hi-
 bák azok, csak bizonyítékok arra, milyen
 erős a mi falunk, ellenséges golyózápor-
 ban is helytáll, ha megfelelő kezek épí-
 tik. Pedig ahány munkás, annyi egyéniség
 nyoma van ebben a falban, ezen az épü-
 leten. Mások azt állították, hogy sok fal
 együttesen támogatja egymást a rombo-
 ló, önkényes vandálokkal szemben, és mit
 nekik az egy falban esett kár, ha az épület
 még áll? Mondanom sem kell, ez a gon-
 dolatmenet is magába roskadt, mikor már
 megszámlálhatatlan volt a falon a repedés,
 és annyi fal volt már, hogy lehetetlen volt
 egyben tartani. Kinek a fal, kinek a falre-
 pedés, vezetősége válogatja.

Tennem kéne valamit. Írok egy kiáltványt.

Olyat, ami aláaknázza majd ezt az épít-
 keztést anélkül, hogy látványosan lebonta-

ná. Hogy a falak maguktól roskadjanak le,
 amint mindenkihez eljut majd a paksamé-
 ta, és egy emberként sóhajtanak: „hej, de
 igaz, de tudom én ezt, csak tenni nem tu-
 dok semmit”. És akkor a leomló falak lát-
 ványa táplálja majd tettvágyukat. Csak
 erőt ne felejtessenek el majd beletenni.

De lehet, hogy egy kevésbé optimista
 ideára van szükség:

Vagy legyél értelmes, vagy kuss a neved,
 takarodj – lehetőleg a halálba, mert az os-
 toba, megalkuvó tömegeből elég. Eszes, te-
 vékeny, értelmes, értékes egyénből ke-
 vés van, az ő tettük külön-külön többet ér,
 mint a te ezer hitszegő, milliányi kérkedő,
 milliárdnyi kommersz szavad.

E gondolatot építette fel bennem ez a tár-
 sadalom, ezek az emberek, akikkel együtt
 tanulok, hálok, lakom, és azok a vezetők,
 akikkel képekben teli könyvekben találko-
 zom. De félek, még ez az építkezés sincs
 kész, hisz ez még csak a munkagödör – az
 épület maga a nemléte vész.

Fék András (MannA)

Poli and Erasmus+

The European Union launched the Erasmus+ program on September 1st. This was precluded by designing, developing projects and then applying for them. We have been lucky enough to win a grant for our project entitled Gardening: Culture and Science. This will be a three year project with partners from Italy, Germany, Turkey, Poland, the Netherlands and France. Throughout the project each part-

ner will grow all the culture plants chosen by each country.

Information sessions and brainstorming took place in the spring of last year, well before we knew about winning the grant. The fall semester came and we continued to work with approximately 25 students.

Things have really picked up since the fall semester started. Our students have been meeting every Tuesday for an extra curricular lesson where we plan the school garden, picked a culture plant, prepare presentations on the school and the culture plant to name just a few things.

Most recently we spent 5 hours on Saturday working hard the above mentioned items. Students picked a spot for both the indoor and the outdoor gardens, several plans were drawn up for garden layouts. These layouts were put to the vote; and of a winner chosen. In addition to this the final design touches were put on a board game which will be used as a creative means to present to our culture plant (peppers) to are partners. Last but not least, a third group of kids decided to create a short movie describing what makes Poli different from typical schools.

All in all it was a very productive fall culminating in lots of hard work on Saturday. Things are looking good for the up coming project meeting to be help as the opening meeting of the project from February 4-8.

Keep you eyes and ears open and say hi to our partners!

Rob Dawson

„Itt a farsang, áll a bál”

A vízkereszttől hamvazószerdáig tartó időszakban egymást érték a bálók és táncmulatságok a reformkorban és később is. Ilyenkor elemi erővel tört fel a polgárokból a jókedv és a bolondozás, jókat enni, inni és mulatozni kívántak a hosszú böjt előtt. A farsangi bál társas táncmulatságot jelent, mely a középkorban jött divatba, de mai formájában csak XIV. Lajos uralkodása idején hódította meg Európát. Mária Terézia császárnő 1772-ben rendelettel szabályozta az „álarczos bálozását”. Nyilvános szórakozóhelyen és magánházaknál nem lehetett bált rendezni. A bálokon mindenki viselhetett maszkját, de azt csak a mulatságon tehetette, mert ha a bálból kapatosan, álarcban igyekezett haza, könnyen az áristomban (fogdában) köthetett ki. A korabeli újságok, elsősorban a *Hölgyfutár*, színes tudósításaiban bemutatta a hölgyek ruhakölteményeit, az érdekes jelmezeket, részletesen beszámolt a bálban történekről, nem hallgatva el a pikáns részleteket sem. A pest-budai farsangoknak jó híre volt Európában. Hiába, mulatni régen is tudott a magyar!

Forrás: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=403420526490676&id=350032195162843&notif_t=notify_me

IRODALMI HÁZIVERSENY

A DECEMBERI FORDULÓ MEGOLDÁSAI

1. Ötven nappal követi a pünkösd a húsvétot.
2. *Gyé mántlakodalom*nak nevezik a házasságkötés hatvanadik évfordulóját.
3. A macskának van kilenc élete a mondás szerint.
4. A *férfinak* kell elsőként belépnie egy étterembe hagyományosan az illem szerint.
5. Hét *szilva fája* volt az elnevezés szerint a magyar kismeseknek.
6. *J. F. Kennedy* özvegyét vette feleségül Onasszisz görög üzletember.
7. Csipkés ruhaszegély és tüskés úszójú hal neve is lehet a *pikó*.
8. A páternoszter a *körforgó személyfelvonó* elnevezése.
9. A *lábát* ápolják a pedikűrözés során.
10. *Festéket* állítanak elő az indigócserjéből.
11. A *bölcsek köve* volt a neve az alkimisták által keresett csodaszereknek.
12. A *Kő* nincs a kínai asztrológiában.
13. Évente váltakoznak az állatövi jegyek a kínai asztrológiában.
14. *Agyagból* készültek a földből előkerült híres kínai katonaszobrok.
15. *Szekundát* írt a tanár a diák ellenőrzőjébe, ha az rosszul felelt.
16. Hajós Alfréd *tervezte* a róla elnevezett margitszigeti sportuszoda épületét.
17. A babos kendő *pettyes*.
18. *Zöld színű drágakő* a malachit.
19. A könyvek borítólapjának belső oldala a *fül*.
20. Az *abszint* gyártását tiltották be Európa legtöbb országában, egészségkárosító hatása miatt.
21. *Nagy lelket* jelent Gandhi nevében a Mahátma jelző.
22. Aki cirkálón utazik, az *hajózik*.
23. *Kígyó* szerepel a gyógyszertárak cégérében.
24. *Pagonyban* sétál, aki fiatal, ritkás erdőben jár.
25. A *sikló* végállomása van a budai Várhegyen.
26. A horgászatban használt egyik segédeszköz neve a *villantó*.
27. A *La Manche* csatornát repülte át a világon elsőként Louis Blériot 1909-ben.
28. A kapca a *lábunkon* szorul.
29. A *mosogatótál* neve a vájdling.
30. *Kukutyinba* küldik zabot hegyezni a senki által nem sajnált embert.
31. *Teavíz forralására* használják az oroszok a szamovárt.
32. A *fényképészek* dolgoznak fixírsóval.
33. A körmönfont ember *ravasz*.
34. Az országos *kék* turistajelzés halad végig hazánk hegységein.
35. A kutyák közül a *vizslát* használják vadászatokon.
36. A *vállszélességet* nem adják meg a női konfekcióruhákon.
37. *Albániából* származott a Nobel-békedíjas Teréz anyja.
38. *Cigányprímás* volt a híres Rigó Jancsi, akiről egy süteményt is elneveztek.
39. A *tányéron párhuzamosan* letett késsel-villával jelezünk, hogy befejeztük az étkezést.
40. *London főpolgármesterét* nevezik Angliában Lord Mayornak.

Megfejtők:

**BODOR ADRIENN (MÁRKA),
 HARSÁNYI ANDRÁS (DIMENZIÓ),
 KAPALA-HAVAS MAJA (KÁRÓ),
 KOMJÁTHY DÁNIEL (KÁRÓ),
 SIPEKI DÁVID (DIMENZIÓ),
 SZAKÁL ANETT (MÁRKA)
 ÉS SZOTA MARTIN (MASZK)**

GRATULÁLOK

JANUÁRI forduló

BEADÁSI HATÁRIDŐ: 2015. FEBRUÁR 6., PÉNTEK

Shakespeare 10 pont

1. Mely műből való az idézet: „*Fáradt vagyok, ringass el, ó, halál / Az Érdem itt koldusnak született*”
2. Melyik drámából ismerős a következő mondat: „*Gyarlóság, asszony a neved!*”
3. Melyik Shakespeare-hős dönt úgy, hogy *gazember lesz*?
4. Melyik Shakespeare-vígjátékban hangzik el a mondat: „*Helyes a bögés, Oroszlán!*”
5. Kinek a lányai Regan, Goneril és Cordélia?
6. Shakespeare melyik királydrámájának főszereplője mondja a következő mondatot: „*Országomat egy lóért!*”
7. Shakespeare melyik vígjátéki alakja a főszereplője egy Verdi-operának?
8. Melyik Shakespeare-műben hangzik el a „*Színház az egész világ*” mondat?
9. Milyen Shakespeare-darabokat lehet látni ebben az évadban a budapesti színházak műsorán és melyik színházakban?

Műfajok 5 pont

1. Mi a címe Arisztotelész költészettani munkájának?
2. Mi az a középkori drámai műfaj, amely az érényeket, bűnöket megszemélyesítő allegorikus alakok tanító célzatú dialógusa?
3. Hogy nevezik azt a középkori vallásos színjátékformát, amely a szentek életét, csodáit, szenvedéseit, vértanúhalálát mutatja be?
4. Hogyan nevezik a spanyol és a provanszál lírában azokat a dalokat, amelyek a szerelmesek hajnali elválását éneklék meg?
5. Hogy nevezik az olasz eredetű, komédiaformát, amelynek nincs előre megírt szövegkönyve, csak vázlata, és amelyben a szereplők jelleme határozza meg?

Irodalom vagy amit akartok 25 pont

1. Ki az a cseh származású író, aki német nyelven írt és legtöbb művét halála után barátja, Max Brod adatta ki?
2. Ki fordította először magyarra Gogol *Köpnöveg* című művét egy német fordítás alapján?
3. Kinek a verse az *Archaikus Apolló-torzó*?
4. Kipling, a híres angol regényíró *Dzsungel könyve* című művében szerepel Riki-tiki-tévi. Milyen állat ő?
5. Melyik évben kapott irodalmi Nobel-díjat Kipling?
6. Melyik országban született Albert Camus?
7. Ki szerzett operát Schiller drámai költeménye, a *Don Carlos* alapján?
8. Mi volt az eredeti foglalkozása Selma Lagerlöf svéd írónőnek?
9. Minek a szimbóluma Maeterlinck világhírű művében a *Kék madár*?
10. Milyen nemzetiségű volt Reymont, aki *Parasztok* című regényéért 1924-ben irodalmi Nobel-díjat kapott?
11. Milyen származású Csingiz Ajtmatov?
12. Szophoklésznek hány tragédiája maradt fenn teljes egészében?
13. Kinek az irodalmi műve alapján készült Verdi operája, a *Rigolettó*?
14. Mi annak a Verdi-operának a címe, ami ifjabb Alexander Dumas *Kaméliás hölgy* című regénye alapján készült?
15. Ki írt operát Goethe *Faustja* alapján?
16. Hogy hívták a bölcs ítéleteiről híres bibliai királyt?
17. Hányféleképpen folytatja Cyrano az „Őnek az orra... hm... az orra... nagy” állítást a „Mondhatta volna szebben, kis lovag” felütés után?
18. Mi volt a címe John Glasworthy híres családregegyének, amelyből tévésorozat is készült?
19. Milyen dátum szerepel Erich Kästner ifjúsági regényének címében?
20. Milyen nemzetiségű volt a francia nyelven alkotó, *Kék madaráról* híres Maeterlinck? Melyik évben kapott Nobel-díjat? (2 pont)
21. *Letéptem ezt a hangszálat / Már tudhatod az ..... halott* – Milyen szó kerül a ki-pontozott részre? Ki a mű szerzője, mi a címe és ki fordította? (4 pont)

PÁLYÁZAT

A művészet az elmondhatatlan tolmácsa

A Zachor Alapítvány immár harmadik éve hirdet művészeti pályázatot általános iskola felső tagozatán tanuló és középiskolás diákok számára.

Idén január 27-e, az auschwitz-birkenauai láger felszabadulásának 70. évfordulója és a holokauszt nemzetközi emléknapja tiszteletére várjuk a pályaműveket.

A pályaművek elkészítésének alapjául a Dél-kaliforniai Egyetem (USC) Soá Alapítvány (<http://sf.usc.edu>) honlapján található, holokauszt-túlélőkkel és szemtanúkkal készített interjúklikek szolgálnak.

Pályázatunkba szeretnénk bevonni az idegen nyelveket tanító kollégákat is, ezért a magyar nyelvű portál (<https://sf.usc.edu/international/hungarian>) videóinterjúi mellett lehetőség van az Alapítvány angol, francia, olasz, orosz és spanyol nyelvű portáljain található interjúklikek feldolgozására is.

A pályaművek lehetnek önálló rajzok, képregények, vagy bármilyen más művészeti alkotás (pl. novella, vers).

A pályaművek beérkezését a zachor2007@gmail.com címre várjuk a következő adatokkal:

- A pályamű készítőjének neve

- A pályamű készítőjének életkora

- Az iskola neve

- Ha van, a felkészítő/segítő tanár neve

- A pályamű címe

- A pályamű készítésének alapjául szolgáló videóinterjú alanyának neve

A pályázatok beküldésének határideje: 2014. január 31.

A pályázók részt vehetnek a Zachor Alapítvány által szervezett történelmi sétán a régi pesti zsidónegyedben, illetve könyvcsomagot kapnak a Zachor Alapítvány kiadványaiból.

A pályamunkákból az előző évekhez hasonlóan virtuális kiállítást hozunk létre honlapunkon.

PÁLYÁZAT

Felfedezettjeink 2015 – „Magamra ismerek”
**Irodalmi pályázat irodalomkedvelő, magukban az íráshoz kedvet,
 tehetséget érző fiataloknak az Aegon Művészeti Díj támogatásával**

Pályázók köre: 8-13 évfolyamos, a köznevelésben tanuló fiatalok
 Pályázatok benyújtása: 2015. február 20-ig a MATEHETSZ honlapján

Az Aegon Művészeti Díj a legrangosabb magánalapítású elismerés, amellyel egy adott év legszínvonalasabb kortárs szépirodalmi művét jutalmazzák. Minden évben tíz döntős könyv közül kerül ki végül a győztes alkotás.

Az Aegon Művészeti Díj a MATEHETSZ Felfedezettjeink 2015-ös felhívásának keretében meghirdeti „MAGAMRA ISMEREK” című irodalmi pályázatát középiskolások számára. Pályázni 3-5 oldalas, erre a célra írt, saját, esszé-jellegű szöveggel lehet, mely az eddigi kilenc Aegon Művészeti díjas irodalmi mű egyikét veszik alapul. Nem műelemzéseket várunk, hanem olyan írásokat, amelyekből kiderül, hogy egy konkrét mű konkrét SZEREP-LŐJE, TÖRTÉNETE, egy, a mű által bemutatott ÉLETHELYZET, a cselekmény HELYSZÍNE miért ismerős a pályázó számára. Olyan szövegeket várunk, amelyekből egyaránt megismerhető az a személyes történet/élmény stb., ami az „ismerősség” érzését kiváltotta, valamint az, hogy milyen párhuzamot lát a műbeli és a saját történet/szereplő/helyszín/élethelyzet között. A pályamunkák elkészítésében kérjük a pedagógusokat, segítsék diákjaikat azzal, hogy a mellékletben található kilenc könyvet figyelmükbe ajánlják.

Kedves irodalomkedvelő fiatal barátunk!

Veled is előfordult már, hogy olvasás közben azt gondoltad, ismerősek a szereplők, a helyszínek, és olyasmiről olvasol, ami veled is megtörtént már, szinte ugyanúgy? Érezted úgy, hogy akár szereplője is lehetnél a könyvnek? Esetleg volt olyan, hogy egy könyv segített megérteni vagy megoldani egy problémát, felismerni egy helyzetet, megszerezni egy barátot vagy lezárni egy kapcsolatot?

Ha igen, pályázz egy rövid, tömör, önálló, érdekes írással egy ilyen élményedről!

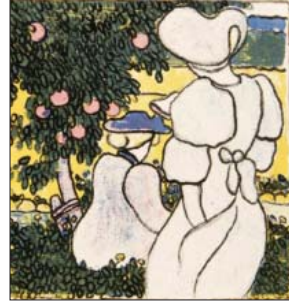
Mi csak annyit kérünk, hogy az alábbi kilenc könyv szereplői/helyszínei/élethelyzetei/története közül válassz ki egyet, és erről írd meg egy 3-5 oldalas, önálló, esszé-jellegű (tehát nem műelemzéseket és fogalmazásokat várunk a teljes műről!) szöveget. Írd le, hogy miért arra a szereplőre/helyszínre stb. esett a választásod, akiről vagy amiről írsz, mi a hasonlóság a regénybeli történet/szereplő/helyszín stb. és a te életed között, és még azt, hogy mit jelentett neked az a „felismerés”, hogy magadra ismertél egy történetben. „Ez velem is megtörtént már”, „én is egy ilyen fiúba voltam szerelmes”, „ugyanilyen házban laktak a nagymamámék”, „ezzel a figurával én is találkoztam”, „én is hasonló viszonyban vagyok a szüleimmel”, „az én szüleim is ilyesmit mesélnek a múltból”, „én is ilyen idegennek érzem magam”, „én is voltam már néma”, „én is voltam már ilyen elégedetlen magammal”, „ugyanazt a helyzetet én máshogy oldottam, oldanám meg” ... például

ilyesféle áthallásokat kereshettek és fejthettek ki írásaitokban.

Esszéid irodalmi igényét erősítheti, ha magad is személyes élményen alapuló történeteket, portrékat szősz a téged megérintő, az olvasott könyvben talált hangulat, alak, helyzet, esemény köré. Az elbírálásban sokat számít majd az adott mű kiválasztott részleteknek, illetve saját hasonló élményednek érzéletes felidézése.

A pályázatban feldolgozható könyvek (az iskolai könyvtárban a legtöbb mű megtalálható):

- Barnás Ferenc: A másik halál
- Csaplár Vilmos: Hitler lánya
- Esterházy Péter: Esti
- Grecsó Krisztián: Mellettem elférsz
- Jónás Tamás: Önkéntes vak
- Kun Árpád: Boldog Észak
- Rakovszky Zsuzsa: Visszaút az időben
- Spiró György: Fogság
- Térey János: Asztalzene

A benyújtási határidőt február 20-ig meghosszabbították.

A pályaműveket a MATEHETSZ honlapján, a tehetseg.hu/Magamraismerek címen kell feltölteni.

Az esszé mellé az alábbi adatok megadása kötelező:

Név, iskola, évfolyam, elérhetőségek, fénykép a pályázóról, adatvédelmi-, a pályamű nyilvánosságra hozatalához történő hozzájárulás.

A pályázók a pályaművek beküldésével hozzájárulnak, hogy művük és nevük megjelenjen a kiíró valamely elektronikus vagy nyomtatott kiadványában.

Nyeremények:

1. helyezett: e-book olvasó és e-könyvcsomag 80 000 forint értékben, valamint az első helyezett találkozhat azzal szerzővel, akinek a könyvéről a pályamunkát írta. A találkozásról és a pályamunkáról rövidfilm készül.

2. helyezett: e-book olvasó és e-könyvcsomag 50 000 forint értékben.

3. helyezett: e-book olvasó és e-könyvcsomag 30 000 forint értékben.

A kiválasztás ütemezése:

A felhívásra beérkező pályaművek közül a szakmai zsűri mérlegelése alapján várhatóan 3 díjat ad.

A pályaműveket elbíráló zsűri tagjai: Drevenka Edit PR-igazgató, Aegon Magyarország Zrt., Arató László gimnáziumi magyartanár, a Magyartanárok Egyesületének elnöke, Diószegi Endre gimnáziumi magyartanár, Magyar Irodalomtörténeti Társaság Tanári Tagozat, Pallai Károly Sándor irodalmár, költő, Valuska László, újságíró, főszerkesztő (KönyvesBlog, Könyves Magazin)

A díjazott és a további, a bírálók által magas színvonalúnak ítélt pályázatokat megjelentetjük a honlapunkon és hírlevelünkben is.

A Művész-lét alapszabályai

0. Figyelem! Az alábbi szabályok a társadalmi normáknak megfelelő Művész-kritériumokat segít teljesíteni, de mint tudjuk, nem az efféle külsőségek határozzák meg valaki Művész-mivoltát. A Művész-lét nem kinézet kérdése, az egy életfelfogás és tudatállapot. Az Művész, aki annak vallja magát. Bár legtöbbször a legnagyobb Művészek tartják magukat közönséges embereknek. És pont ezzel tűnnek ki a tömegből. Mindenesetre nem éri meg kétségbe vonni mások Művészségét. Az csak meddő vitákhoz vezetne.

1. Feltétlenül szükséges néhány kellék, illetve ruhadarab, hogy a környezetünknek is feltűnjön: Művésszel van dolga.

- Először is: mindig legyen nálunk füzet és írószerszám. Ez mindegyik művészeti ág-

nak fontos kelléke, hiszen a magvas gondolatok bármikor, bárhol előtörhetnek Művész-agyunk mélyéből.

- Öltözék: érdemes az átlagtól eltérő ruhadarabokat magunkra öltetni, bár hogy az „átlag” pontosan mit is jelent, arról még viták folynak. Mindenesetre, ha össze nem illő darabokból alkotjuk meg öltözékünket, van rá esélyünk, hogy kilógjunk a tömegből. Néhány tipp:

- ⊙ Hosszú, lehetőleg sötét színű művészkabát, rajta nagy zsebek, melyekből az említett kellékek jól láthatóan kikandikálnak.
- ⊙ Művész-sál, amely a vállunkra dobva, hosszan lelóg.
- ⊙ Távolba révedő szemek.
- ⊙ Nemes vonású arc, melyről a Művész-lét összes szenvedése jól leolvasható.
- ⊙ Kusza, rendezetlen haj, amely világosan jelzi, hogy nincs időnk a kinézetünkkel foglalkozni, hiszen életünket a magasabb rendű értékeknek szenteltük.

2. Rendkívül fontos, hogy milyen társaságban látnak bennünket. Érdemes találni egy Művész-társaságot, ahol a hozzánk hasonlókkal együtt különbözhetünk az Átlag Emberektől. Ilyen találkozók alkalmával olyan eszmecserekre kerülhet sor, melyeket egy kívülálló csupán ámulatlan és értetlenül hallgat. Tipp: igyekezzünk palástolni, ha netalán mi sem értenénk.

3. Bizonyos helyzetekben mély értelmű megállapítások közlése. Amennyiben ilyesmi nem jut eszünkbe, idézzünk olyasvalakitől, akinek eszébe jutott.

4. Amennyiben egy másik Művész megmutatja nekünk alkotását, érdemes megfigyelni a többiek reakcióját. Ha azt állítják, hogy a mű elképesztően mély mondanivalóval rendelkezik, elgondolkodva bólogassunk, jelezve, hogy még mindig a hatása alatt ál-

lunk, akkor is, ha semmi ilyen nem fedeztünk fel benne. Időnként viszont érdemes teljesebben elterő véleményt alkotni, ez is a másság-presztízstűnket erősíti.

5. Az Ihlet kényes valami, van, hogy heteken át nem kopogtat az ajtón. Ilyenkor a laikus „nincs ötletem” helyett használjuk az „alkotói válságban vagyok” kifejezést.

6. Az Ihlet a nap bármely szakában, bárhol ránk találhat. Ilyenkor gondolkodás nélkül ragadjunk tollat, akár éjjel háromkor is, mert különben hamar visszavonul!

7. Amennyiben művűnk nem fogadták tetszéssel, ne csüggedjűnk, hiszen a Meg-Nem-Értett-Művész még a Művészek társadalmán belül is kiváltságos csoportot alkot.

8. Ha a befogadó találgatását halljuk, hogy „vajon mire gondolt, mit akart ezzel kifejezni a Művész?” tartózkodó, bölcs, néma bólogatással leplezzűk, hogy valójában sem mire sem gondoltunk.

9. Amennyiben művűnk kiadják, az első és legfontosabb kérdés, hogy kinek adjunk ajándékpéldányt. Tapasztalat híján megeshetik, hogy honoráriumunk felét nyomban el is költjűk tiszteletpéldányokra. Éppen ezért ügyeljűnk, hogy kinek szólunk a művűnk megjelenéséről, ugyanis ha fűnek-fának elmeséljűk, kínos lenne az érintett személyekkel közölni, hogy vegyék meg maguknak szellemi termékűnk. Mellesleg a (kényszerű) szerénység és hallgatás jót tesz a hírnevűnknek is.

10. Amennyiben megtehetjűk, érdemes minden évben kiadatnunk minimum egy művűnk, hiszen akkor már nem kell többé törnűnk a családtagoknak jeles napok alkalmával adandó ajándékain. Jeles napok: karácsony, születésnap, névnap, húsvét, keresztelő, eljegyzés, menyegző, mindenféle rendű és rangú gála és kinevezés.

Szónyei Eszter (MannA)

Karinthy Frigyes: Tanítom a kisfiamat

– Ha kilenc kályhában öt és fél nap alatt tizenkét köbméter bükkfa ég el – mennyi nap alatt ég el tizenkét kályhában kilenc köbméter bükkfa...

– Ha kilenc kályhában...

Az íróasztal előtt ülök, valami cikket olvasok. Nem tudok figyelni. A másik szobából már harmincötödször hallom a fenti mondatot.

Mi a csoda van már azzal a bükkfával. Muszáj kimenni.

Gabi az asztal fölé görnyedve rágja a tollat. Úgy teszek, mintha valami más miatt mentem volna ki, fontoskodva keresgélek a könyvszekerényben. Gabi lopva rám néz, én összehúrom a szemem, mint ha nagyon el volnék foglalva gondjaimmal és nem vennék tudomást róla – érzem is, hogy erre gondol, közben görcsösen mondogatom magamban: „Ha kilenc bükkfa... tizenkét köbméter... akkor hány kályhában...” Ejnye, a csudába! Hogy is van?

Elmegyek előtte szórakozottan, megállok, mintha ebben a pillanatban vettem volna észre.

– Na, mi az, kisfiam, tanultatunk?

Gabi szája lefelé görbül.

– Apukám...

– Mi az?

– Nem értem ezt a dolgot.

– Nem értem?!.. Gabi!... Hogy lehet ilyet mondani?! Hát nem magyarázták el az iskolában?

– De igen, csakhogy...

A torkomat köszörülöm. Aztán már nyersen és ellenségesen:

– Mi az, amit nem értesz?

Gabi mohón, gyorsan és megkönnyebülve, máris hadarni kezd, mint akinek nagy súlyt vettek le a válláról.

– Nézd apukám, ha kilenc kályhában öt és fél nap alatt tizenkét köbméter bükkfa ég el...

Én dühösen:

– Papperlapapp!... Ne hadarj!... Így nem lehet értelmesen gondolkodni!... Tessék még egyszer nyugodtan és megfontoltan elmondani, majd akkor meg fogod érteni! – Nna, adj egy kis helyet.

Gabi boldogan és fűgén félrehúzódik. Ő azt hiszi, hogy én most nem tudom, hogy ő most vidáman rám bízta az egész dolgot – ő nem tudja, ő persze nem emlékszik ugyanerre a jelenetre, húszegynéhány évvel ezelőtt, mikor én húzódtam így félre, boldogan és megkönnyebülve, és az apám ült le így mellém, ugyanezzel a bosszankodó és fontoskodó arccal, mint most én. És ami a legborzasztóbb, még hozzá – ebben a pillanatban villan át rajtam – erről, ugyanerről a példáról volt szó akkor is!... Úgy van, nincs kétség!... a bükkfa és a kályha! szent Isten!... pedig akkor már majdnem megértettem – csak elfelejtettem!...

Az egész húszegynéhány éves korunk egy pillanat alatt a semmibe süllyed. Hogy is volt csak?

– Nézd, Gabi, mondom türelmesen – az ember nem a szájával gondolkodik, hanem az eszével. Mi az, amit nem értesz?!... Hiszen ez olyan egyszerű és világos, mint a nap – ezt az első elemista is megérti, ha egy pillanatig figyel. Nézd, fiam. Ugye, itt van az, hogy kilenc kályhában öt és fél nap alatt ennyi és ennyi bükkfa ég el. Nna. Mit nem értesz ezen?

– Ezt értem, apukám... csak azt nem tudom, hogy az első aránypár fordított és a második egyenes, vagy az első egyenes és a második fordított, vagy mind a kettő egyenes, vagy mind a kettő fordított.

A fejbőröm, a hajam tövében, lassan hidededni kezd. Mi a csudát fecseg ez itt össze az aránypárokról? Mik lehetnek azok az átkozott aránypárok?!... Honnan

lehetne ezt hirtelenében megtudni?

Most már hangosan szólok rá:

– Gabi!.. Már megint hadarsz!... Hogy akarsz így megérteni?... Az ember a szájjával, ízé... Mi az, hogy fordított meg egyenes, meg egyenes meg fordított, papperlapapp, vagy a falra mászott nagybögös!

Gabi röhög. Ráordítok:

– Ne röhögj! Ezért taníttatlak, kínlódom veled!... Ez azért van, mert nem figyelsz az iskolában!... Hiszen te azt se tudod... hiszen te azt se tudod... (Elképedve meredek rá, mintha egy szörnyű gyanú ébredt volna fel bennem.) Hiszen te talán azt se tudod, hogy mi az az aránypár?!...

– Dehogynem, apukám... Az aránypár... az aránypár... az aránypár az a két viszony... amelyben a belső tagok hányadosa... illetve a külső tagok szorzata...

Összecsapom a kezem.

– Mondom!... Tizennégy éves kamasz, és nem tudja, mi az az aránypár!

Gabi szája megint lefelé görbül.

– Hát mi?

– Hogy mi? Na megállj, te csirkefogó!... Most azonnal előveszed a könyvet, és harmincszor elmondod!... mert különben...

Gabi megszeppenve lapozgat, aztán hadarni kezdi:

– Az aránypár azon mennyiség, melynek két beltagja úgy viszonylik két másik mennyiséghez, valamint... igen, apukám, de melyik itt a két beltag, a bükkfa térfogata és a napok száma, vagy a kályhák száma és a bükkfa térfogata?...

– Már megint hadarsz?! Add ide azt a könyvet.

És most rettentő komolyan kezdem:

– Ide nézz, Gabi, ne légy már olyan ostoba. Hiszen ez olyan világos, mint a nap. Na nézd, milyen egyszerű. Na. Ide figyelj! Ugye, azt mondja, hogy kilenc kályhában ennyi nap alatt ennyi és ennyi bükk-

fa. Tehát ha ennyi és ennyi bükkfa kilenc nap alatt, akkor világos, ugye, hogy tizenkét nap alatt viszont nem ennyi és ennyi, hanem...

– Igen, apukám, eddig én is értem, de az aránypár...

Dühbe jövök.

– Ne fecsegi bele, így nem érte... nem érted meg. Ide figyelj. Ha kilenc nap alatt ennyi és ennyi – akkor tizenkét nap alatt, mondjuk, esetleg ennyi és ennyivel több. De viszont, pardon, azért nem több gésse, mert nem kilenc kályhában, hanem tizenkettőben, tehát ennyivel kevesebb, vagyis ennyivel több, mintha ugyanannyival kevesebb volna, mint amennyivel több... Itt ugyanis az aránypár... az aránypár...

Egyszerre világosság gyúl az agyamban. Mint egy villámcsapás, úgy ér a Nagy Megismerés, aminek hiánya húszegynéhány év óta lappang és borong bennem – úgy van, most rájöttem!... Nincs kétség – akkor... ott... egészen nyilvánvaló – úgy van, nyilvánvaló, az apám se értette ezt a példát!

Lopva a Gabira nézek. Gabi közben észrevétlenül kinyitja a történelemlékönyvet, és most félszemmel azt a jelenetet nézi egy régi képen nagy kéjjel, ahogy Kinizsi Pál két törököt dögönyöz.

Nagyot ütök a kobakjára, csak úgy csattan.

– Nesze!... majd bolond leszek itt kínlódni veled, mikor nem figyelsz!

Gabi bög, mint a két török együttvéve.

Én pedig megkönnyebbülve ugrom fel, és a múlt ködén keresztül egy arc rajzolódik elém – az apámé, amint nagyot üt a kobakomra, vígan és megkönnyebbülve, mintha azt mondaná: „add tovább a fiadnak! énnekem már elég volt!”, és füttyörészve, zsebre dugott kezekkel, vígan indul el a sír felé, ahol egészen mindegy, hogy hány nap alatt ég el kilenc köbméter bükkfa és hatvan-hetven év élet.

RIPPL-RÓNAI ÉS MAILLOL

Egy művészbárság története

Magyar Nemzeti Galéria – 2014. december 17-től 2015. április 6-ig

Rippl-Rónai József legalább annyira nagy hatást gyakorolt a modern magyar művészetre, mint Aristide Maillol a modern európai szobrászatra. A kiállítás e két nagy hatású művész barátságát és kapcsolatuk művészi dokumentumait állítja középpontba. A mintegy kétszáz művet felvonultató tárlaton a Nabik köréhez tartozó festő barátok (Pierre Bonnard, James Pitcairn-Knowles, Édouard Vuillard) művészete és a párizsi környezet is felvillan néhány a Szépművészeti Múzeumban, illetve a kaposvári Rippl-Rónai Múzeumban őrzött művön keresztül.

Rippl-Rónai József 1890 körül ismerkedett meg Aristide Maillollal Párizsban. A két fiatal művész életre szóló barátságot kötött és kölcsönösen támogatta egymást művészi törekvéseiben. Mind Rippl-Rónai, mind Maillol pályája szempontjából döntő volt az ezt követő mintegy tíz év és a művészé érésük szempontjából is meghatározó barátságuk. Maillol kezdetben festőnek készült, de foglalkozott szőnyegtervezéssel és faszobrok faragásával is. Rippl-Rónai, miután búcsút vett első mesterétől, Munkácsy Mihálytól, a párizsi szimbolista körökben forgolódott. 1894-től a Nabikkal dolgozott együtt, akiket ő ismertetett össze Maillollal. Maillol fokozatosan eltávolodott a festészettől, majd a szőnyegkészítést is feladva a szobrászatban találta meg hivatását. Kapcsolatuk egyik tetőpontja az a három hónap volt, amelyet Rippl-Rónai 1899 végén a Pireneusokban fekvő Banyuls-sur-Merben töltött Aristide Maillol vendégeként.

Rippl-Rónai 1900 körül elhagyta Párizst, és 1902-ben végleg Kaposváron telepedett le. Ugyanebben az évben, 1902-ben volt Maillol első gyűjteményes kiállítása Ambroise Vollard műkereskedő párizsi galériájában, ahol szobrászként is sikerrel mutatkozott be. Valójában mind Rippl-Rónait, mind Maillolt 1902 után ismerték el: Rippl-Rónai Magyarországon lett híres és elismert festőművész, Maillol pedig kora egyik legfontosabb francia szobrásza. Személyesen már csak egyszer találkoztak, amikor Rippl-Rónai 1914-ben Franciaországban járt. Barátságuk azonban megmaradt, meleg hangú levelezést folytattak a magyar festő 1927-ben bekövetkezett haláláig. 1914-es franciaországi internálásakor Rippl-Rónai Maillol és barátai – Maurice Denis és Pierre Bonnard – segítségével szabadult ki és térhetett haza.

A kiállítás e két rendkívüli művész barátságának állít emléket, és igyekszik bemutatni egymásra gyakorolt hatásukat. A tárlaton látható Rippl-Rónai egyik fő műve, az 1899-ben Maillolról festett portréja. A párizsi Musée d'Orsay gyűjteményéből érkezett alkotást utoljára csaknem nyolcvan éve, 1936-ban láthatta a budapesti közönség. Aristide Maillol festményeit, grafikáit, szőnyegét és kisméretű szobrait – összesen mintegy harmincöt művet – a párizsi Fondation Dina Vierny-Musée Maillol támogatásának köszönhetően mutatjuk be. A kiállításon Maillol és más Nabi művészeknek a Szépművészeti Múzeumban őrzött rajzai, grafikái is láthatók.

A kiállítás egyes szekcióiban az 1890-es évek párizsi képeitől kezdve az elegáns női portrékon keresztül jutunk el Maillol és Rippl-Rónai kiemelkedő jelentőségű szőnyegei-

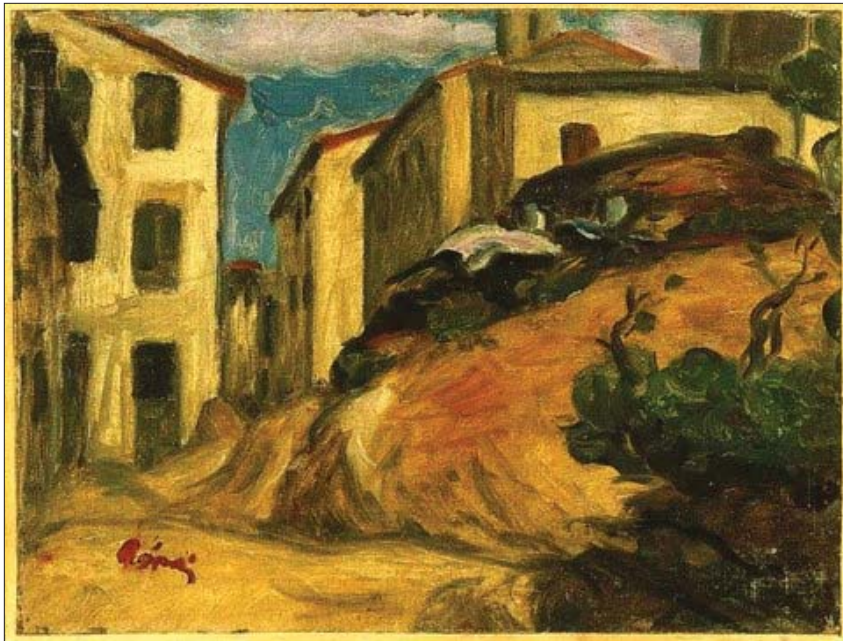
hez, részletesebben is bemutatva Rippl-Rónainak az Andrassy Tivadar gróf pesti palotájának ebédlőjéhez készült terveit.

A kiállításon Rippl-Rónainak a Nabik körében született grafikái is megtekinthetők. Magyarországon Rippl-Rónai volt a modern litográfia megújítója, és Maillol is szívesen foglalkozott grafikával pályája elejétől kezdve. A kiállításnak a két művész grafikai munkásságát bemutató egységében kapott helyett például Pierre Bonnard-nak az 1899-ben készült Néhány kép Párizs életéből című mappája.

Kettejük kapcsolatának legintenzívebb periódusa az a három hónap volt, amelyet Rippl-Rónai és leendő felesége, Lazarine, Maillolék vendégeként töltött el Maillol szülőföldjén, a katalóniai Banyuls-sur Merben. A látogatás mélyreható változást indított el Rippl-Rónai festészetében. A déli vidék intenzív színei, a tenger, a fények új témát kínáltak, és a korábbi sűrke-fekete palettát felváltották az élénkebb színek.

Rippl-Rónai 1900-as hazatérése után a két művész útjai elváltak. Kiállításunk utolsó szekciója karrierjük ezt követő alakulását mutatja be, felvillantva néhány fő művet. Itt kapnak helyet Maillol fametszetei, az első nagy sikerű Földközi-tenger-szobrához és a Cézanne-émlékműhöz készült rajzai és tanulmánya, valamint Rippl-Rónai színpompás kukoricás képei.

Forrás: http://www.mng.hu/kiallitasok/idoszaki/aktualis/ripp_l_maillol_nyito

A Poligráf januári számának illusztrációit jórészt Rippl-Rónai József festményei, grafikái adják.

Aranyképek

- Szvinx (!)
- Agglitizáló (?) nyelvek [talán agglutináló?]
- Elektáló (?) nyelvek [talán flektáló?]
- Zöngéstelen (!) hangok [talán zöngétlen?]
- Oidipusz egy nem kívánt gyerek volt.
- Általában a költők régies tájszóval írnak.
- Sok metafóriák (!) vannak benne.
- A régi költők mindig inkább rejtélyesen írták meg költeményüket, hogy más ne jöjjön rá; ez lehetett a háború miatt vagy szerelem miatt.

Idegen gyöngyszemek

- Szemünk közepén van egy nyílás, amely mindenkinek fekete, mivel fejünk belül üres sötét.
- A víz oxigénből és folyadékból áll.
- Többféle kerek számot ismerünk, de a legkerekebb szám a nulla.
- Az őserdő olyan terület, ahová emberi kéz még nem tette be a lábát.
- A harangvirág a bambuszok családjába tartozik.
- A görög ábécé kezdete, alfa, béta, céda.
- A görög regék szerint minden hajóst elbűvölt a szirének szirénázása.
- Ádám evett a tiltott fa gyümölcséből, ezért büntetésül feleségül kellett vennie Évát.
- István királyt a pápa felkenete a trónra.
- A Szent Jobb István király bal keze.
- Egyiptom őslakói a múmiák.
- – Ki volt Hammurapi?
– Egy kétméteres kőszobor.
- A mórok fedezték fel a mór stílust...
Leginkább a spanyoloknál terjedt el, akik kiirtották a mórokat. A stílus maradt.
- Spanyolország legnagyobb hegyei a Píramisok.
- – Mit tartalmazott a jobbagyrendelet?
– A jobbagyokat robotokra kell cserélni.
- Mikor II. Endre a Szentföldről hazatért, országát és feleségét fenekestül feldúlva találta.
- IV. Béla idején járáásokra oszlott az ország, a legismertebb járás a tatárjárás volt.
- IV. Béla a tatárjárás után a kihalt nép pótlásáról személyesen gondoskodott.
- Janus Pannonius 15 éves korában elterjedt Európában.
- Az volt a szép, amikor az éhen halt serg kitararodott az országból.
- A mocsári vész 1526-ban volt.
- Zrínyit a bécsi kamara által felbérelt vadkan ölte meg.
- Rákóczi Ferenc úgy halt meg, hogy belefutott a Rodostóba.
- II. József, a vaskalapos király, Mária és Terézia fia volt.
- Lilla férjes asszony volt, és fogalma sem volt róla, hogy Csokonai valamilyen érzelmet táplál iránta. Egyébként is, őt Vajda Juliannának hívták, honnan tudta volna, hogy neki írta a Lilla-verseket?
- Kölcsey 1815 januárjától 1816 tavaszáig nem írt verset. Ebből az időszakból 3 verse maradt ránk.
- Petőfi egy szegény cselédlány és a magyar nép fia.
- Petőfi úgy rohant a csatába, hogy jobb kezében a vers, bal kezében pedig a kard volt.
- A lovag a földesúr edzett változata.
- Arany János velszi bárdokkal sújtott le a Habsburg-házra.

- A Hunyadi László olyan ballada, amelyben a főhőst feldolgozzák.
- Pongrácz István magyar vezér női ideálja Britney Spears.
- Az emberiség nem győz hálát adni Edisonsnak, akinek lángelméjéből kipattant a villamos, amely szikrájával hajtja a kocsit és benne az utast.
- A modern lakásokban távfűtésű gladiátorokkal fűtenek.
- A hajó jéghegynak ütközött és elsüllyedt a Duna közepén. Innen gyalog folytatták útjukat.
- A hős holtan esett össze. Ezt később nagyon sajnálta, de akkor már nem volt mit tenni.
- A szomorú elhanyagolt sírok mellett étellel teli sírhalmokat is találhatunk.
- A farkas felfalta Piroskát, de belebetegedett, mert Piroška romlott volt.
- 1849 augusztusában Görgey nem várta meg a naplementét, ezért még Világosnál letette a fegyvert.
- A török várban fejtelenség ütötte fel a fejét.
- Zrínyi kirohant a várból, mert már három napja nem rohant ki!
- Amerikát Kolompár Kristóf fedezte fel.
- Dánia legmagasabb pontja a Koppenhágó.
- Ukrajna az első világháború után független volt, majd később a Szovjetunió magáévá tette.
- Március 15-én Petőfi a Nemzeti Múzeum előtt elszavalta a Nemzeti dalt és erre 12 pontot kapott.
- Noszty Feri megszöktette Tóth Marit és megkompromittálta.
- Radnóti összesen három eklogát írt: az Elsőt, a Harmadikat és a Hetediket.
- Martin Luther King a 16. század legnagyobb reformátora volt.
- A szivacsok jellemzői: kis növényi állatok.
- Informatikadolgozatban: A vírus a számítógép vírusos megbetegedése, amit az emberektől elkapott.
- Az energia-megmaradás törvénye: Őseink feltalálták az energiát és az a mai napig megmaradt.
- Szentgyörgyi Albert sok C vitamint tartalmazott.
- Petőfi megható módon szerette anyját, mely abból a verséből is kitűnik, amit írt: Bár maradtam volna benne végig.
- Petőfi egyik versének címe: Szőlőföldemen (!)
- József Attila öngyilkos lett. Elütötte a vonat. Pedig az élete pont ekkor kezdett el sínre térni.
- Takarmánynövények: búza, kukorica, cefre.
- Beléptem a szobába, ahol koromsötét volt és láttam, hogy nem látok semmit.
- W. A. Mozart apja: Leopárd Mozart.
- A tatárok Bánk bán vezetésével törtek be az országba.
- A Bánk bánban „...az éjszaka beálltakor Ottó beporozta Melindát.”
- Rómát Romulus és Ronaldinho alapította.
- Az anya Romulust és Remust belehelyezte egy vödörbe, majd a Drávába tette őket.
- A görögök kitéték a falovat a vár udvarába, amiből az éjszaka leple alatt előbújtak az oroszok.
- A Toldi cselekménye: „Nagy a meleg a mezőn, mindenki hortyog a hűvösben. Egy legény van csak talpon, de az is az eget bámulja.”
- IV. Béla visszahívta a kunokat. Az alföldön rengeteg termőföldet adott nekik, ahol szabadon legelhettek.

Forrás: <http://aztadom.co/fun/3414521>

Tartalom

Az Iskolatanács jegyzőkönyvei	2
Iskolabírószági hírek	9
Gluténmentes vers	11
Fék András: Építkezés	12
Rob a Poliról és az Erasmus+-ról	16
Farsang	17
Irodalmi háziverseny	18
Pályázatok	21
Szónyei Eszter a művészlétről	24
Karinthy tanítja a kisfiát	26
Rippl-Rónai a Nemzeti Galériában	28
Aranyköpések	30

MŰVELTSÉGI VETÉLKEDŐ 2015

FEBRUÁR 10-ÉN,
KEDDEN DÉLUTÁN,
HAGYOMÁNYAINKHOZ HÍVEN
KREATÍV CSOPORTVERSENYT
RENDEZÜNK
KÜLÖNBÖZŐ TÉMAKÖRÖKBEN
(pl. MŰVÉSZETEK,
TERMÉSZETTUDOMÁNYOK).
3-4 fős (AKÁR VEGYES
KORÚ) CSAPATOK
JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK
2015. FEBRUÁR 6-IG.
NE MARADJON LE SENKI,
AKI KÍVÁNCSI,
AKI SZERET JÁTSZANI
ÉS SZÍVESEN TÖLTI
AZ IDEJÉT TUDÓ
ÉS MÉG TÖBBET TUDNI
AKARÓ EMBEREK KÖZÖTT.

A MŰVÉSZETISMERET
MUNKACSOPORT

A Közgazdasági Politechnikum lapja
Poliográf

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Diósi Alojzia

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu, helyi hálózat: P:\poligraf

Készül az A-Z Buda CopyCAT Kft sokszorosító műhelyében